

Barnafestivalur í Norðurlandahúsinum

BYRJADÍ AT SPÆLA VIÐ DUKKUR SUM VAKSIN

Rakel Helmsdal við nýggjum marionett-leiki á barnafestivalinum í Norðurlandahúsinum

TIÓÐHILD PATURSSON

Eg havi dóttur mína Ýr við til Havnar hendan morgunin. 'Tú mást vera hjá ommu. Mamma skal tosa við eina konu um hennara dukkur'.

Nei, tað er ikki lætt at yvirtala barnið til at fara heim til ommu sína, tá ið mamman endiliga skal gera okkurt spennandi til arbeiðis. Hon hevur roynt at verið við mær til arbeiðis fyrr, men at gera kaffi og at taka myndir av mati, tað er ikki altíð so stuttligt sum tað ljóðar.

Grønu gandaðu húsini – tey við teimum reyðu vindeyggunum

Tá ið vit nærkast húsunum hjá dukku-konuni sigur Ýr bara 'waw!' Húsini eru skyggjandi grøn, við knallreyðum vindeygum. Garðurin rundan um húsini er onkusvegna gandakendur, og vit báðar, eg og Ýr, spæla eina lottu í garðinum, áðrenn vit fara inn. Hesa lítlu lottuna nær Ýr at finna ein skatt av vøkrum skeljum ovast uppi á einum høgum steini.

Vit merkja báðar tvær, at hetta man vera ein heilt serlig kona, ið býr her. Eitt listafólk í hjarta og sál. Og hvør annar enn eitt serligt listafólk kann spæla við dukkur sum vaksin – uttan at goyma tað?

Tað er ikki spælið men søgurnar

Rakel spældi ongantíð við dukkur sum barn, og heldur ikki sum

Dreymrúm. Ein marra

Tú mást vera hjá ommu. Mamma skal tosa við eina konu um hennara dukkur»

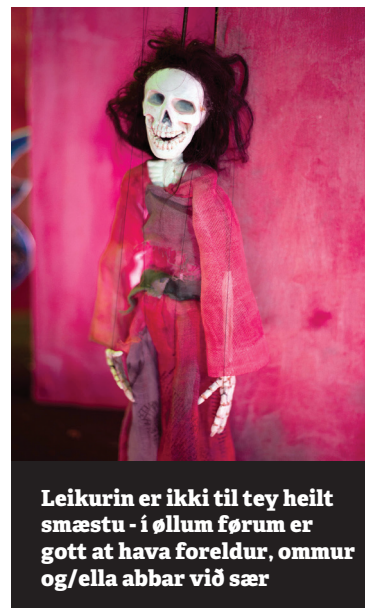
vaksin er tað spælið, ið er kjarnin í áhuganum í dukkunum. Heldur eru tað søgurnar. Dukkurnar eru fyri Rakel ein máti at fortelja søgur. Næstan alt í tí, sum Rakel ger, er at fortelja søgur.

Flestu okkara kenna hana frá barnabókunum – hon hevur eftir hondini skrivað nógvar. Við marionettleiki hevur hon funnið enn ein miðil til at fortelja søgur.

Marionettteatrið í kjallaranum

Sum smágenta búði Rakel í Keypmannahavn, beint við rundaturn, og niðri í kjallaranum á lítlu keypmannahavnara-íbúðini var eitt marionettteatur.

Rakel heldur, at tað møguliga er longu tá, at dreymurin um sítt egna marionettteatur hevur fest seg í hana. Hóast dreymurin um at gera eitt marionettteatur hevur funnist ógvuliga leingi innan í Rakel, so var

Leikurin er ikki til tey heilt smæstu - í øllum førum er gott at hava foreldur, ommur og/ella abbar við sær

tað ikki fyrr enn í 2011 at tað bleiv veruleiki. Í 2011 gjørdi Rakel fyrstu dukkurnar. Nú telja tær 32.

Rakel droymir enn um at hava sítt egna marionettteatur í kjallaranum. Hon ætlar at byggja út, og hevur fingið stuðul játtaðan. Nú manglar byggiloyvið. Eg gleði meg til fyrsta marionettteatrið í Føroyum letur dyrnar upp. Tað fer at hóska seg væl til grønna ganda-húsini.

Pinku-ALT

Rakel vísir okkum niður í venjingar-rúmið í kjallaranum. Leikhúsið stendur uppsett. Ja, leikhúsið. Tí tað er sum eitt leikhús. Alt er har: Pallurin, síðutjöld, projektørarnir undir loftinum, alt tað sum skal til í einum veruligum leikhúsi, bara í pinkustødd. Men marionettleikur er ikki bara fyri pinkubørn. Marionettteatur er bæði fyri vaksin og fyri børn.

Ein dukkuleikur til vaksin

'Tað er ein misskiljing at marionettteatur bara er til børn', sigur Rakel Helmsdal. Við hesum rakar Rakel beint í knýtapunktið av fordómum um dukkusjónleik. Flestu okkara seta nokk dukkusjónleik saman við sjónleik fyri allar minstu børnunum. Men nýggjasti marionettleikurin hjá Rakel er alt annað.

'Dansa væl og leingi' er møguliga meira fyri vaksin enn fyri børn, ella í øllum førum fara vaksnu fólkin heim við eini aðrari uppliving enn børnini. Leikurin er ein lívssøga um eina gentu, hvørt innasta ynski er at dansa; og um hvussu tey val vit gera í lívinum altíð bæði eru tilval og frával. Leikurin verður frumsýndur á barnafestivalinum í Norðurlandahúsinum um vikuskiftið. Ætlanin er at ferðast runt Føroyar við leikinum, bæði til barnagarðar og skúlar, men vónandi eisini til ellisheim – møguliga ein blanding av báðum. Tað hevði riggað allar best bæði við yngri og eldri, heldur Rakel Helmsdal.

Leikarin handan leiktjöldini

Rakel hevur fingist nógv við sjónleik. Hon hevur verið bæði leikari, leikstjóri, skrivað leikrit, stýrt ljósi og ljóði. Øll liðini kennir hon, og í marionettleikunum er hon øll liðini í senn – alt uttan leikstjóri.

At leikstjóra marionettleikunum hevur hon Hedvig Westerlund-Kapnas. Við hondunum báðum stýrir Rakel dukkunum, við øðrum fótinum stýrir hon ljósi og ljóði,